

Marija (Maja) Zaninović

(1932. – 2016.)

Odsjek za talijanistiku Filozofskoga fakulteta i Katedra za talijanski jezik oprostili su se krajem listopada 2016. godine od svoje dugogodišnje kolegice, više lektorice Marije (Maje) Zaninović.

Marija (Ivčić) Zaninović rođena je 14. lipnja 1932. godine u Šibeniku, gdje je pošla u osnovnu školu. S početkom talijanske okupacije u sve škole u Dalmaciji bio je uveden talijanski jezik. Nakon kapitulacije Italije Marija s obitelji prelazi na otok Žirje, a zatim s majkom na slobodni teritorij u Bariju, gdje je bila ponovno, ali tada na drugi način, u izravnom doticaju s talijanskim jezikom. Nakon rata u Splitu završava prvi razred gimnazije, a zatim s roditeljima seli u Zagreb, gdje maturira 1951. u klasičnoj gimnaziji. Iste godine upisuje studij romanistike (talijanski i francuski jezik i književnost) na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Diplomirala je 1957. godine i stekla zvanje profesora talijanskog i francuskog jezika i književnosti.

Na Katedri za talijanski jezik zaposlila se kao lektor 1958. godine, a u zvanje višeg lektora izabrana je 16. siječnja 1974. Na Odsjeku za talijanistiku radila je do odlaska u mirovinu, 1993. godine. Kao lektorica predavala je talijanski jezik studentima od I. do IV. semestra studija, sudjelovala u izradi programa i samostalno pripremala nastavne materijale i završne ispite. Od akademske godine 1983./84. pri fakultetskom Centru za strane jezike, uz nastavu na matičnom odsjeku, vodila je i tečaj talijanskog jezika za studente komparativne književnosti koji su birali talijanski kao drugi strani jezik.

U više se navrata stručno usavršavala u Italiji. Nekoliko je puta boravila na Sveučilištu za strance u Perugi, godine 1967. pohađala je „Corso internazionale di studi italiani“ za nastavnike talijanskog jezika u Santa Margherita Ligure, a 1970. „Corso sulla didattica dell'italiano come lingua straniera“ u Frascatiju kraj Rima. Sudjelovala je također na različitim

specijalističkim tečajevima za nastavnike talijanskog kao stranog jezika u Rimu, Firenci, Veneciji, Sieni i drugim gradovima.

Tijekom više od triju desetljeća izvođenja lektorske nastave poučavala je talijanskom jeziku, kulturi i civilizaciji generacije studenata talijanistike. Valja imati na umu da je taj zahtjevan i složen posao počela obavljati u vrijeme kada su strane kulture bile dostupne tek preko malobrojnih udžbenika i priručnika talijanskog jezika, nevelikog broja originalnih književnih djela u fakultetskoj knjižnici i filmova. Stoga je kao lektorica osim zadaće poučavanja jezika imala i vrlo važnu ulogu kulturnoga posrednika. Pritom se služila adekvatnim glotodidaktičkim metodama i pomno biranim i pripremljenim nastavnim materijalima, koji su studentima pružali uvid u osnove fonetike, normativne gramatike i leksika talijanskog jezika, talijanske civilizacije, kulture, književnosti i povijesti. Na nastavi je osobitu pozornost pridavala suvremenom, govornom jeziku te je u tu svrhu pripremala različite dodatne nastavne materijale kako bi studenti što prije usvojili vještine kojima se pospješuje učenje stranoga jezika te stekli kompetencije koje su im pomagale ne samo u svladavanju ispitnog gradiva nego i kasnije, u radu u struci. U svrhu što bržeg ovladavanja pisanim i govornim jezikom i usvajanja specifičnih kulturnih i civilizacijskih činjenica, poticala je studente na čitanje, istraživanje i prevođenje. Brojni studenti koji su došli kao početnici na studij talijanistike pamte ju po metodičnosti u radu, strpljivosti u tumačenju, u poučavanju i prenošenju znanja te po načinu na koji je motivirala studente, koji su u kratkom vremenu morali ovladati jezikom kako bi uspješno slijedili studijski program.

Pored nastavnog, bila je vrlo aktivna i u stručnom radu. Recenzirala je udžbenike i priručnike talijanskog jezika. Objavila je znatan broj književnih prijevoda te prijevoda s područja umjetnosti, povijesti, povijesti umjetnosti i arheologije. Prevodila je također i filmske scenarije za „Jadran film“. S talijanskog je prevela vrijedna stručna djela iz edicije „Biseri umjetnosti“ izdavačke kuće Naprijed iz Zagreba: *Miró Umbra Apollonija*, *Michelangelo kipar* Alessandra Parronchija, *Joan Miró* Maria Buccija i *Marino Alberta* Busignanija. Iznimno vrijedan prijevodni prinos iz pera Maje Zaninović opsežno je i kompleksno djelo *Upravljanje obitelji* Nikole Vitova Gučetića (original iz 1589. godine), objavljeno 1998. u ediciji Hrvatskih studija u

Zagrebu. Sudjelovala je na međunarodnom znanstvenom simpoziju *Dante e il mondo slavo* koji je 1981. održan u Dubrovniku.

Pedagoška i stručna ostavština Maje Zaninović trajno je prisutna među njezinim nekadašnjim studentima, među kojima su i nastavnici na Odsjeku za talijanistiku, osobito lektorice. Mnoge od nas naučila je ne samo kako učiti jezik i o jeziku već i kako poučavati i motivirati studente. Uvijek je isticala da je proces učenja stranoga jezika dugotrajan i mukotrpan, ali da donosi nemjerljivo duhovno i kulturno bogatstvo, odnosno spoznavanje različitosti koje bi nam inače zauvijek ostale nepoznate. Kao što znamo, metode poučavanja se stalno mijenjaju i usavršavaju, no pristup ciljevima učenja stranog jezika kakvom nas je naučila Maja Zaninović ostaje trajno valjan.

Dubravka Dubravec Labaš